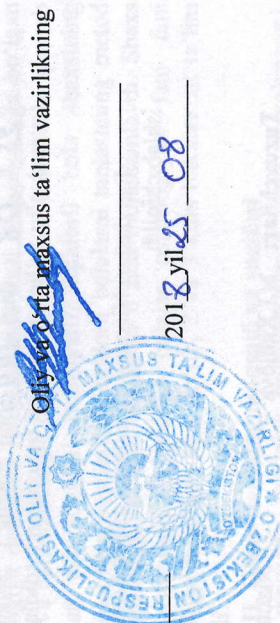

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

Ro'yxatga olindi:

№ BD-5110900-3.07

2018 yil 18 08

2018 yil 25 08

SHAXS PSIXOLOGIIYASI, MAXSUS PSIXOLOGIIYA, IQTIDORLI
BOLALAR PSIXOLOGIIYASI

FAN DASTURI

Bilim sohasi: 100000 – Gumanitar

Ta'lim sohasi: 110000 – Pedagogika

Ta'lim
yo'nalishi: 5110900 – Pedagogika va psixologiya

Fan dasturi Oliy va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi yo'nalishlari bo'yicha O'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvoqlashtiruvchi Kengashning 201 -yil "16" 08 dagi 4 -sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 201 -yil "25" 08 dagi 244-sonli buyrug'i bilan ma'qullangan fan dasturlarini tayanch oliy ta'lim muassasasi tomonidan tasdiqlashga rozilik berilgan.

Fan dasturi Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universitetida ishlab chiqildi.

Tuzuvchilar: N.I.Xalilova - Nizomiy nomidagi TDPU Psixologiya kafedrasi mudiri, psixologiya fanlari nomzodi, dotsent

L.U.Inogamova - Nizomiy nomidagi TDPU Psixologiya kafedrasi katta o'qituvchisi

Taqrizchilar: M.Xolnazarova - Guliston davlat universiteti "Pedagogika va psixologiya" kafedrasi mudiri, psixol.f.n.dotsent

Sh.Vadenova - Toshkent pedagogika kolleji "Pedagogika va psixologiya" kafedrasi o'qituvchisi

Fan dasturi Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti o'quv-uslubiy Kengashida tavsiya qilingan (2018-yil 28 06 dagi 44 -sonli bayonnomasi).

I.O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni

Shaxs psixologiya. Maxsus psixologiya. Iqtidorli bolalar psixologiyasi fani shaxs psixologiyasi, maxsus va iqtidorli bolalar psixologiyasining dolzarb va muhim muammolarini o'rganishga qaratilgan. Eng muhimi shaxs psixologiyasi bo'limida individ, shaxs, individuallik, xorij va mahalliy psixologiyada shaxs muammosi tadqiq etishga qaratilgan nazariy yondashuvlar, qarashlar o'z aksini topgan. Maxsus psixologiya doirasida rivojlanishida turli nuqsonga ega bo'lgan bolalarning psixologik va psixofiziologik o'zgarishlariga doir masalalarni qamrab olgan. Iqtidorli bolalar psixologiyasi qobiliyatli, iqtidorli bola shaxsining psixologik va psixofiziologik xususiyatlari, iqtidorli bolalarni tanlashning metod va texnologiyalari, o'qitishning samarali usullarini o'zida mujassamlaydi. Shaxs psixologiya. Maxsus psixologiya. Iqtidorli bolalar psixologiyasi fani fani umumkasbiy fanlar blokiga kiritilgan kurs bo'lib, 2 va 3 kurs bakalavriat ta'lim yo'nalishlarida o'qitiladi.

II. O'quv fanining maqsadi va vazifasi

Fanni o'qitishdan maqsad - bo'lajak mutaxassislarda shaxs psixologiyasi, maxsus psixologiya, iqtidorli bolalar psixologiyasining dolzarb masalalariga doir nazariy bilimlarni egallash hamda bu boradagi amaliy ko'nikmalarni shakllantirishdan iborat.

Fanning vazifasi - bo'lajak pedagog-psixologlarga shaxs psixologiyasining asosiy muammolari, dolzarb masalalari, shaxs psixologiyasini o'rganishning tarixiy-metodologik asoslari, zamonaviy va nazariy yondashuvlari, klassik yondashuvlar, shuningdek, Shaxs psixologiyasi faniga kirish, individ, shaxs, individuallik, psixoanalitik, individual, analitik psixologisi, klassik bixeviorizmi, ijtimoiy kognitiv shaxs nazariyasi, kognitiv shaxs nazariyasi, shaxsning dispozitsion, shaxs tuzilishli nazariyasi, insonparvarlik, maxsus psixologiyaning nazariy asoslari, rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalar psixologiyasi, aqli zaif bolalar, psixik rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalar, ilk bolalik autizmi, rivojlanishida og'ishi bo'lgan bolalarning ijtimoiy-psixologik moslashishi, iqtidorli bolalar psixologiyasi fanining predmeti, qobiliyatlar tizimida iqtidorlilik, umumiy va maxsus iqtidorlilik: tushuncha va tuzilishi, iqtidorlilikni individual farqlari, iqtidorli bola shaxsini xarakterli xususiyatlari, iqtidorli bolaning asosiy muammolari, iqtidorlilikni diagnostika qilish metodlari, iqtidorli bolalar va o'smirlarga ta'limni tashkil qilishning xususiyatlari orqali amaliy bilim va ko'nikmalarni hosil qilishdir.

- Fan bo'yicha talabalarning bilimiga, ko'nikma va malakalariga quyidagicha talablar qo'yiladi.

Talaba:

- Shaxs psixologiyasi faniga kirish, individ, shaxs, individuallik, shaxs shakllanishi va rivojlanishining harakatga keltiruvchi kuchlari va shart-sharoitlari, Z.Freydning psixoanalitik ta'limoti, A.Adlerning individual psixologiyasi, K.Yungning analitik psixologisi, Jon Uotsonning klassik bixeviorizmi, B.F. Skinnerning operant o'rganish nazariyasi, maxsus psixologiyaning nazariy asoslari, rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalar psixologiyasi, aqli zaif bolalarning psixologik tavsifnomasi, iqtidorli bolalar psixologiyasi fanining predmeti,

qobiliyatlar tizimida iqtidorlilik, umumiy va maxsus iqtidorlilik: tushuncha va tuzilishi, iqtidorlilikni individual farqlari to'g'risida **bilimga**;

— Albert Banduraning ijtimoiy kognitiv shaxs nazariyasi, Rotteraning ijtimoiy o'rganish nazariyasi, Kellingning kognitiv shaxs nazariyasi, Gordon Olport: shaxsning dispozitsion nazariyasi, psixik rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalarning psixologik tavsifnomasi, ilk bolalik autizmi, iqtidorli bola shaxsini xarakterli xususiyatlari, iqtidorli bolaning asosiy muammolariga doir qonuniyatlariga **ko'nikma**;

Reymond Kellingning shaxs tuzilishli nazariyasi, K.Rodjersning insonparvarlik psixologiyasi, rivojlanishida og'ishi bo'lgan bolalarning ijtimoiy-psixologik moslashishi, rivojlanishida og'ishi bo'lgan bolalarga yordamni tashkil qilishning fanlararo shakli, iqtidorlilikni diagnostika qilish metodlari, iqtidorli bolalar va o'smirlarga ta'limni tashkil qilish **malakasiga ega bo'lishi kerak**;

III. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

1-Modul Shaxs psixologiyasining nazariy-metodologik asoslari

1-Mavzu: Shaxs psixologiyasi faniga kirish

Shaxs borasidagi tadqiqotlarning qisqacha tarixi. Shaxs psixologik bilish predmeti sifatida. Shaxs psixologiyasi fan sifatida. Shaxs borasidagi eksperimental tadqiqotlar metodologiyasi.

2-Mavzu: Individ, shaxs, individuallik

Individ sifatida inson haqidagi umumiy tasavvurlar. Inson shaxs sifatida umumiy tasavvurlar. Shaxs va individuallik.

3-Mavzu: Shaxs shakllanishi va rivojlanishining harakatga keltiruvchi kuchlari va shart-sharoitlari

Shaxs shakllanishi va rivojlanishining biogenetik yo'nalishi. Shaxs shakllanishi va rivojlanishining sotsiogenetik yo'nalishi. A.Asmolov bo'yicha shaxs rivojlanishining tizimli determinatsiyasi. Ontogenezda shaxs shakllanishi. Shaxs tuzilishi. Rus psixologiyasida shaxs tuzilishini o'rganishning turli yo'nalishlari.

2-Modul. Shaxs nazariyalarini psixodinamik yo'nalishi

4-Mavzu: Z.Freydning psixanalitik ta'limoti

Psixodinamik yo'nalishga qisqacha tavsifnoma. Ongsizlik Z.Freyd bo'yicha insoniy mavjudligikning asosi sifatida. Z.Freyd bo'yicha psixikaning tuzilishi. Mayl haqidagi ta'limot uning rivojlanishining asosiy bosqichlari Z.Freyd bo'yicha shaxs tuzilishini shakllanishi (psixoseksual rivojlanish bosqichlari). Z.Freyd bo'yicha shaxs tuzilishining asosiy mazmuni va funksionallashuvi. Xavotirning tabiati va uning funksiyalari. Z.Freyd bo'yicha psixologik himoyaning asosiy mexanizmlari.

5-Mavzu: A.Adlerning individual psixologiyasi

Individning psixik hayotining asosi sifatida teleologik determinatsiya tamoyili. A.Adlerning nazariyasida ijtimoiy mayl konsepsiyasi. Hukmronlikka ishtiyoq, ustunlik, mukammallik. Hayotiy reja va yolg'on maqsadlar tushunchasi.

6-Mavzu: K.Yungning analitik psixologisi

K.Yungning analitik psixologiyasini umumiy tavsifnomasi. K.Yung bo'yicha psixika tuzilishi. Jamoaviy ongsizlik individ psixik hayotining asosi sifatida. K.Yung bo'yicha shaxs rivojlanishi.

3-Modul. Shaxs nazariyasining bixevioral yo'nalishi

7-Mavzu: Jon Uotsonning klassik bixeviorizmi

Jon Uotson shaxs nazariyasida bixevioral yo'nalishning asoschisi sifatida Klassik bixeviorizning asosiy talablari.

8-Mavzu: B.F.Skinnerning operant o'rganish nazariyasi

Skinner nazariyasining asosiy talablari. Respondent va operant xulq-atvor tushunchasi. O'rganish va tartibni mustahkamlash.

4-Modul. Ijtimoiy-kognitiv va kognitiv yo'nalish

9-Mavzu: Albert Banduraning ijtimoiy kognitiv shaxs nazariyasi

A.Banduraning ijtimoiy-kognitiv nazariyasining asosiy tamoyillari. O'rganish modelirovka vositasida. O'rganishni kuzatish orqali kuchaytirish.

10-Mavzu: Rotteraning ijtimoiy o'rganish nazariyasi

Ijtimoiy o'rganish nazariyasining asosiy tamoyillari. Xulq-atvorni prognoz qilishning asosiy formulasi. Internal va eksternal lokus nazorati.

11-Mavzu: Kellingning kognitiv shaxs nazariyasi

Konstruktiv alternativ. Shaxs konstrukti: real voqelik modeli. Kellingning shaxs konstrukti nazariyasini asosiy postulati. Kelli bo'yicha shaxs konstruktiv tiplari.

5-Modul. Shaxsning dispozitsion va gumanistik nazariyasi

12-Mavzu: Gordon Olport: shaxsning dispozitsion nazariyasi

G.Olport nazariyasiga umumiy tasavvur. Shaxs xususiyatlari konsepsiyasi.

13-Mavzu: Reymond Kellingning shaxs tuzilishli nazariyasi

Shaxs xususiyatlari nazariyasining umumiy tamoyillari. Shaxs xususiyatlari kategoriyasi: tuzilishli tamoyillar.

14-Mavzu: K.Rodjersning insonparvarlik psixologiyasi

Inson tabiati haqida K.Rodjers tasavvurlari. K.Rodjers fenomenologiyasi. K.Rodjers bo'yicha shaxsning "Men"-konsepsiyasi. "Men"-konsepsiyasining rivojlanishi.

6-Modul. Maxsus psixologiyaning dolzarb muammolari

15-Mavzu: Maxsus psixologiyaning nazariy asoslari

Maxsus psixologiya fanining predmeti, vazifasi, asosiy yo'nalishlari. Norma va og'ishgan xulq-atvor tushunchalarini aniqlashning asosiy yo'nalishlari. Bolalik davrida og'ishganlikning asosiy muammolari. "Anormal bola" tushunchasi. Psixik rivojlanishning umumiy qonuniyatlari.

16-Mavzu: Rivojlanishda nuqsoni bo'lgan bolalar psixologiyasi

Psixik sog'lomlikka ta'sir etuvchi omillar. Psixik sog'lomlikdagi buzilishning tibbiy-biologik omillari. Hayotiy omillar bilan bog'liq omillari. Rivojlanishdan ortda qolishini shakllanishda ijtimoiy-vositali omillarning o'rni.

17-Mavzu: Aqli zaif bolalarning psixologik tavsifnomasi

Aqli zaiflik tushunchasining mazmuni. Etiologiya. Diagnostika va tizimlashirish. Aqli zaif bolalarning psixologik xususiyatlari. Bilish sohasini

Bolalik iqtidorini tabiati. Iqtidorlikni ishchi konsepsiyasi. Motivatsion sohadagi buzilishlar bilan bog'liq muammolar. Alohida iqtidorlik. Iqtidorlik va akademik o'zlashtirmaslik. Iqtidorli bolalarni dastlabki diagnostika qilish muammosi. Yolg'on iqtidorlik. Turli xil iqtidorlik.

27-Mavzu: Iqtidorlikni diagnostika qilish metodlari
Iqtidorli bolalarni tanlash. Kompleks baholash tizimi. Intellektni o'lchashning standartlashgan metodlari. Ijodiy qobiliyatlarni o'lchash.

28-Mavzu: Iqtidorli bolalar va o'smirlarga ta'limni tashkil qilishning xususiyatlari

Iqtidorli bolalarni psixologik xususiyatlari va ular ta'limning dolzarb vazifalari. Iqtidorli bolalar uchun dastur tuzishning tamoyillari. Iqtidorli bolalar ta'limining asosiy yo'nalishlari.

IV. Seminar va amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg'ulotlarida talabarlarda shaxs psixologiyasi, maxsus psixologiya, iqtidorli bolalar psixologiyasiga doir bilim, ko'nikma va malakalar hosil qilinadi.

1. Shaxs psixologiyasi faniga kirish
2. Individ, shaxs, individuallik
3. Shaxs shakllanishi va rivojlanishining harakatga keltiruvchi kuchlari va shart-sharoitlari
4. Z. Freyding psixanalitik ta'limoti
5. A. Adlerning individual psixologiyasi
6. K. Yungning analitik psixologisi
7. Jon Uotsonning klassik bixeviorizmi
8. B. F. Skinnerning operant o'rganish nazariyasi
9. Albert Banduraning ijtimoiy kognitiv shaxs nazariyasi
10. Rotteraning ijtimoiy o'rganish nazariyasi
11. Kellining kognitiv shaxs nazariyasi
12. Gordon Olport: shaxsning dispozitsion nazariyasi
13. Reymond Kettelning shaxs tuzilishli nazariyasi
14. K. Rodjersning insonparvarlik psixologiyasi
15. Maxsus psixologiyaning nazariy asoslari
16. Rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalar psixologiyasi
17. Aqli zaif bolalarning psixologik tavsifnomasi
18. Psixik rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalarning psixologik tavsifnomasi
19. Ilk bolalik autizmi
20. Rivojlanishida og'ishi bo'lgan bolalarning ijtimoiy-psixologik moslashishi
21. Rivojlanishida og'ishi bo'lgan bolalarga yordamni tashkil qilishning fanlararo shakli
22. Iqtidorli bolalar psixologiyasi fanining predmeti
23. Qobiliyatlar tizimida iqtidorlik
24. Umumiy va maxsus iqtidorlik: tushuncha va tuzilishi

rivojlanish xususiyatlari. Faoliyat xususiyatlari. Aqli zaif bolalar shaxsi va emotsional-irodaviy sohasini rivojlanishining xususiyatlari.

18-Mavzu: Psixik rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalarning psixologik tavsifnomasi

Psixik rivojlanishdagi nuqson tushunchasi. Psixik rivojlanishdagi nuqsonli bolalarning psixologik xususiyatlari. Faoliyat xususiyatlari. Psixik rivojlanishdagi nuqsoni bo'lgan bolalar shaxsi va emotsional-irodaviy sohasini rivojlanishining xususiyatlari.

19-Mavzu: Ilk bolalik autizmi
Ilk bolalik autizm tushunchasining mohiyati. Ilk bolalik autizm bo'lgan bolalarning tibbiy-psixologik xususiyatlari. Bilish jarayonlarini rivojlanish xususiyatlari. Emotsional rivojlanish. Faoliyat xususiyatlari.

20-Mavzu: Rivojlanishida og'ishi bo'lgan bolalarning ijtimoiy-psixologik moslashishi

Ijtimoiy-psixologik moslashganlik tushunchasi. Rivojlanishida muammosi bo'lgan bolalarni psixosoz ijtimoiy moslashish mexanizmlari.

21-Mavzu: Rivojlanishida og'ishi bo'lgan bolalarga yordamni tashkil qilishning fanlararo shakli

Rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalarga yordamni tashkil qilishning dolzarb masalalari. Rivojlanishida nuqsoni bo'lganlarni dastlabki diagnostikasi va profilaktikasi. Rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalarni reabilitatsiya qilishda soha mutaxassislarining o'rni. Oilalarga ijtimoiy-psixologik ta'sir ko'rsatishning asosiy yo'nalishlari.

7-Modul. Iqtidorli bolalar psixologiyasi faniga kirish

22-Mavzu: Iqtidorli bolalar psixologiyasi fanining predmeti

Iqtidorli bolalar psixologiyasi fanining predmeti, maqsad va vazifalari. Iqtidorlik haqida umumiy tushuncha. Iqtidorlik borasida falsafiy-tarixiy ta'limotlar. "Toza doska" nazariyasi. Birinchi eksperimental tadqiqotlar. Intellekual iqtidorlik.

23-Mavzu: Qobiliyatlar tizimida iqtidorlik

Qobiliyat va iqtidorlik. Qobiliyat muammosini o'rganishga qisqacha tarixiy sharh. Qobiliyatlarni tadqiq etish yo'nalishlari. Qobiliyatlarni muhokama qilishning funksional-genetik yo'nalishi. B.M. Teplov bo'yicha qobiliyat va iqtidorlik. Geniallik mezon. Iqtidorlikni shakllanishi va rivojlanishida genetik va muhit omillarini ta'siri.

24-Mavzu: Umumiy va maxsus iqtidorlik: tushuncha va tuzilishi

Iqtidorlik ko'rinishlari. Intellekual iqtidor tiplari. Maxsus iqtidorlik. Iqtidorlikni umumiy belgilari. Iqtidorlik darajasidagi farqlar. Ijtimoiy intellekt konsepsiyasi.

25-Mavzu: Iqtidorlikni individual farqlari. Iqtidorli bola shaxsini xarakterli xususiyatlari

Iqtidorli bola shaxsi. Intellekual iqtidorli bola shaxsi rivojlanishining ijtimoiy-psixologik muammolari.

26-Mavzu: Iqtidorli bolaning asosiy muammolari

25. Iqtidorlikni individual farqlari. Iqtidorli bola shaxsini xarakterli xususiyatlari

26. Iqtidorli bolaning asosiy muammolari

27. Iqtidorlikni diagnostika qilish metodlari

28. Iqtidorli bolalar va o'smirlarga ta'limni tashkil qilishning xususiyatlari

V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

Talaba mustaqil ta'limni tayyorlashda muayyan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

-darslik va o'quv qo'llanmalar boyicha fan boblari va mavzularini o'rganish;

-tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruzalar qismini o'zlashtirish;

-maxsus adabiyotlar bo'yicha fan bo'limlari yoki mavzulari ustida ishlash;

masofaviy ta'lim.

Talabaga mustaqil ta'limning mavzulari beriladi, bu mavzular bo'yicha egallanishi kerak bo'lgan bilim, ko'nikma va malakalar, muddati va topshirish shakli aytiladi. Ko'rsatilgan muddatda nazariy material konspekti, referati ko'riladi, test yoki savol-javob o'tkaziladi.

Tavsiya etilayotgan mustaqil ta'limni mavzulari:

Shaxs psixologiyasi fanidan mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Shaxs borasidagi tadqiqotlarning qisqacha tarixi.

2. Shaxs psixologik bilish predmeti sifatida.

3. Shaxs psixologiyasi fan sifatida.

4. Shaxs borasidagi eksperimental tadqiqotlar metodologiyasi.

5. Individ sifatida inson haqidagi umumiy tasavvurlar.

6. Inson shaxs sifatida umumiy tasavvurlar.

7. Shaxs va individuallik.

8. Shaxs shakllanishi va rivojlanishining biogenetik yo'nalishi.

9. Shaxs shakllanishi va rivojlanishining sotsiogenetik yo'nalishi.

10. Psixodinamik yo'nalishga qisqacha tavsifnoma.

11. Ongsizlik Z. Freyd bo'yicha insoniy mavjudligikning asosi sifatida.

12. Z. Freyd bo'yicha shaxs tuzilishining asosiy mazmuni va funksionallashuvi.

13. A. Adlerning nazariyasida ijtimoiy mayl konsepsiyasi.

14. K. Yungning analitik psixologiyasini umumiy tavsifnomasi.

15. K. Yung bo'yicha shaxs rivojlanishi.

16. Jon Uotson shaxs nazariyasida bixevioral yo'nalishning asoschisi sifatida

17. Klassik bixeviorizmining asosiy talablari.

18. Skinner nazariyasining asosiy talablari.

19. A. Banduraning ijtimoiy-kognitiv nazariyasining asosiy tamoyillari.

20. Internal va eksternal lokus nazorati.

21. Kelli bo'yicha shaxs konstruktiv tiplari.

22. G. Olport nazariyasiga umumiy tasavvur.

23. Inson tabiati haqida K. Rodjers tasavvurlari.

Maxsus psixologiya fanidan mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Maxsus psixologiya fanining predmeti, vazifasi, asosiy yo'nalishlari.
2. Norma va og'ishgan xulq-atvor tushunchalarini aniqlashning asosiy yo'nalishlari.

3. Bolalik davrida og'ishganlikning asosiy muammolari.

4. "Anomal bola" tushunchasi.

5. Psixik rivojlanishning umumiy qonuniyatlari.

6. Psixik sog'lomlikka ta'sir etuvchi omillar.

7. Psixik sog'lomlikdagi buzilishning tibbiy-biologik omillari.

8. Hayotiy omillar bilan bog'liq omillari.

9. Rivojlanishdan ortda qolishini shakllanishida ijtimoiy-vositali omillarning o'rni.

10. Aqli zaif bolalarning psixologik xususiyatlari.

11. Aqli zaif bolalar shaxsi va emotsional-irodaviy sohasini rivojlanishining xususiyatlari.

12. Psixik rivojlanishdagi nuqsonli bolalarning psixologik xususiyatlari.

13. Ilk bolalik autizm tushunchasining mohiyati.

14. Ilk bolalik autizm bo'lgan bolalarning tibbiy-psixologik xususiyatlari.

15. Ijtimoiy-psixologik moslashganlik tushunchasi.

16. Rivojlanishda muammoli bo'lgan bolalarni psixosjtimoiy moslashish mexanizmlari.

17. Rivojlanishda nuqsoni bo'lgan bolalarga yordamni tashkil qilishning dolzarb masalalari.

18. Rivojlanishda nuqsoni bo'lganlarni dastlabki diagnostikasi va profilaktikasi.

19. Rivojlanishda nuqsoni bo'lgan bolalarni reabilitatsiya qilishda soha mutaxassislarining o'rni.

Iqtidorli bolalar psixologiyasi fanidan mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Iqtidorli bolalar psixologiyasi fanining predmeti, maqsad va vazifalari.

2. Iqtidorlik haqida umumiy tushuncha.

3. Iqtidorlik borasida falsafiy-tarixiy ta'limotlar.

4. Birinchi eksperimental tadqiqotlar.

5. Intellektual iqtidorlik.

6. Qobiliyat muammosini o'rganishga qisqacha tarixiy sharh. Qobiliyatlarni tadqiq etish yo'nalishlari.

7. Qobiliyatlarni muhokama qilishning funksional-genetik yo'nalishi. B.M. Teplov bo'yicha qobiliyat va iqtidorlik.

8. Iqtidorlik ko'rinishlari.

9. Intellektual iqtidor tiplari.

10. Maxsus iqtidorlik.

11. Ijtimoiy intellekt konsepsiyasi.

12. Iqtidorli bola shaxsi.

13. Intellektual iqtidorli bola shaxsi rivojlanishining ijtimoiy-psixologik muammolari.

14. Iqtidorlikni ishchi konsepsiyasi.

15. Iqtidorlik va akademik o'zlashtirmaslik.

16. Iqtidorli bolalarni dastlabki diagnostika qilish muammosi.
17. Iqtidorli bolalarni psixologik xususiyatlari va ular ta'limining dolzarb vazifalari.
18. Iqtidorli bolalar uchun dastur tuzishning tamoyillari.
19. Iqtidorli bolalar ta'limining asosiy yo'nalishlari.

VI. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar

1. Асмолов А.Г. Психология личности. М., 1990.
2. Калина, Н.Ф. Психология личности: Учебник для ВУЗов / Н.Ф. Калина. – М.: Академический проект, 2015.-2014 с
3. Гуревич П.С. Психология личности: Учебное пособие/ П.С. Гуревич. – М.: ЮНИТИ, 2013.-559 с.

4. Рубинштейн С.Л. Психология умственно отсталого школьника М.:,

1996, 170-176 с

5. Виноградова А.Д. Практикум по психологии умственно отсталого ребенка

6. Mamedov K.K. Shoumarov G.B. Aqli zaif bolalar psixologiyasi T.1994

7. Дружинин, В.Н. Психология общих способностей/ В. Н. Дружинин.- СПб., 2010.

8. Ильин, Е.П. Психология творчества, креативности, одаренности / Е.П. Ильин. - М.: СПб.: Киев: Питер, 2011 - 448с.

9. Психология одаренности детей и подростков / под ред. Лейтеса Н.С. – М., 2000.

10. Ридецкая О. Г.. Психология одаренности. Учебно-практическое пособие / Ридецкая О.Г. - М.: Издательский центр ЕАОИ, 2011. - 376 с.

Qo'shimcha adabiyotlar

11. Мирзиёев Ш.М. Танкидий тахлил катий тартиб интизом ва шахсий жавобгарлик хар бир рахбар фаолиятини кундалик коидаси бўлиши керак Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамасининг 2016 йил якунлари ва 2017 йил истиқболларига бағишланган мажлисидаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг нутқи //Халқ сўзи газетаси 2017 йил 16 январ №11.

12. Мирзиёв Ш.М. Эркин ва фаровон, демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этишимиз. “Ўзбекистон” 2016.

13. Мирзиёв Ш.М. Буюк келажикимизни мард ва олийжаноб халқимиз билан бирга кўрамиз. “Ўзбекистон” 2017

14. Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев 2017—2021 йилларда Ўзбекистонни ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича ҳаракат стратегияси. 7 январ 2017 йил.

15. Асмолов А. Г. Психология личности: культурно-историческое понимание развития человека : Учеб. для студ. вузов, / А. Г. Асмолов. - 3-е изд., испр. и доп. - М. : Смысл: АcaдемиА, 2007. - 526 с. - (Психология для студента). 2003, 2004, 2005

16. Психология личности в трудах отечественных психологов / Сост. и общ. редакция Л.В.Куликова. - СПб. : Питер, 2001. - 476 с

17. Орлов, А.Б. Психология личности и сущности человека: Парадигмы, проекции, практики : Учеб. пособие для студ. вузов, обучающихся по спец. "Психология" / А.Б. Орлов. - М.: АcaдемиА, 2002. - 271 с.

18. Елисеев, О. П. Практикум по психологии личности / О.П. Елисеев. - М.: Питер, 2007. - 512 с.

19. Основы специальной психологии. - М.: Академия, 2010. - 480 с.

20. Поливар, З. В. Введение в специальную психологию. Учебное пособие / З.В. Поливар. - М.: Флинта, Наука, 2015. - 272 с.

21. Спенсер, Г.И. Основания психологии. Том 3. Часть 6: Специальный анализ / Г.И. Спенсер. - М.: Книга по Требованию, 2012. - 319 с.

22. Гипплус, С.В. Тренинг развития креативности/ С. В. Гипплус.– СПб: СТД, 2009.

23. Доровкова, А.И. Сто советов по развитию одаренности детей/ А. И. Доровкова. – М.: Смысл, 2002.

24. Матюшкин, А.М. Загадки одаренности / А. М. Матюшкин. -М., 1993.

25. Савенков, А.И. Путь к одаренности : Исследовательское поведение дошкольников / А.И. Савенков. - СПб: Питер, 2004 - 272с.

26. Ушаков Д. В. Психология интеллекта и одаренности / Ушаков Д. В - М.: Институт психологии РАН, 2011. - 464 с.

Izoh: Qo'shimcha adabiyotlar boshqa ilmiy kutubxonalarda mavjud.

Internet saytlari

27. www. tdpu. uz

28. www. pedagog. uz

29. www. Ziyonet. uz

30. www. edu. uz

31. tdpu-INTERNET. Ped

32. www. nutq. intal. Uz

Izoh: qo'shimcha adabiyotlar boshqa axborot-resurs markazlarida mavjud